

ninger, som ikke eller kun vanskeligt vil kunne reableres.

Miljøstyrelsen har i øvrigt oplyst, at dette er sket i adskillige tilfælde, ligesom styrelsen i andre tilfælde har henstillet til kommunalbestyrelserne, at man udviste tilbageholdenhed med at iværksætte anlægsarbejdet, før ankesagen var afgjort.«

Her benyttes den modsatte argumentation, nemlig at spildevandsanlægget som hovedregel vil være fastlagt i forbindelse med spildevandsplanens godkendelse, hvorfor det er unødvendigt at knytte opsættende virkning til en ekspropriationsbeslutning.

Det er derfor i sig selv svært at vurdere, hvad der er rigtigt eller forkert i oplysninger fra ministeriet eller i tilkendegivelser fra dets embedsmænd.

Eksempelvis fremhæver kontorchef i miljøministeriets 1. kontor Henning Hummelose i en artikel i Berlingske Tidende den 11. november 1981 bl.a.:

»Konsekvensen kan i mange situationer være, at de kommunale organisationers inddragelse og forhandlinger med regering og centraladministrationen om forslag til nye love og cirkulærer m.v. ikke så meget sikrer et indslag af lokale og regionale interesser, men lige så meget af de i forvejen velrepræsenterede sektorspecialister.

De kommunale organisationers deltagelse i f.eks. lovforberedelsesarbejde kan på denne måde være et ubevist og lidet kendt led i den spiral, der hele tiden driver de offentlige udgifter i vejret.«

Artiklen vil blive optrykt i et bilagshæfte til tillægsbetænkningen.

Da et spørgsmål om denne artikel blev besvaret, skrev en embedsmand fra samme kontorchef Henning Hummeloses kontor under på en udtalelse om, at ovenstående tilkendegivelse efter ministeriets opfattelse intet har på sig.

Dette påvirker i sig selv vurderingen af ministeriets troværdighed.

Folketingets tidligere ombudsmand Lars Nordskov Nielsen fremkom i en artikel, Fremmedgørelse og naive politikere, i Kalundborg Folkeblad den 22. september 1980 med følgende rammende karakteristik:

»Bistandsloven og miljøloven er to fede eksempler på, at danske politikere i dag ikke har den lovgivningsmagt, som de tidligere

havde. Disse to store lovpakker er lavet af embedsmænd og er et glimrende udtryk for den nye styringsmekanik, der er vokset ind i vort samfund.«

Behandlingen i udvalget har fuldt ud kunnet bekræfte denne karakteristik.

Artiklen vil blive optrykt i et bilagshæfte til tillægsbetænkningen.

Udvalget har drøftet alternative former for spildevandsafledning i forhold til den traditionelle kloakeringsmodel.

Kai Grunnet og Hanne Kirkeby, der er nogle af landets mest fremtrædende hygiejnere, har behandlet emnet i en kronik: Udnytter vi vort spildevand rigtigt? i Berlingske Tidende den 17. juni 1978, der vil blive optrykt i det omtalte bilagshæfte.

Kronikørerne fremhæver bl.a.:

»Ved passagen gennem jorden renses vandet fuldstændig for bakterier og virus. En billig og udmærket rensningsmetode, hvorved spildevandet føres tilbage til grundvandet.

Hvorledes det siden er gået med de tiltagende spildevandsmængder og forureningen af søer, åer og fjorde, ved vi alle. Hvad gør man da? – Bygger en stor kloakledning og leder vandet langt ud i bæltter, sunde og bugter. – Problemer flyttes, men hvad værre er: vandet flyttes også. Grundvandet falder. Vandføringen i åer og søer nedsættes. Hvis vi fortsat skal bruge løs af grundvandsreserverne, må vi sikre, at spildevandet på rimelig rensning vis føres tilbage til vore ferskvandsområder eller til grundvandet.«

Kronikørerne fremhæver på denne baggrund to alternativer til den traditionelle, gammeldags og dyre kloakeringsløsning:

»Hvorledes gør man i udlandet? – Der, hvor vand ikke er »et billigt dagligt forbrugsgode, som man bare hælder ud efter lettere brug«.

Der findes to alternative muligheder:

- 1) Spildevandsudspreddning og
- 2) spildevandsinfiltration.

Den første metode anvendes, hvor man ønsker at udnytte spildevandets vandings- og gødningseffekt. Den anden anvendes, hvor man blot ønsker at komme af med spildevandet uden at forurene naturen.«

Kronikørerne resumerer, at de alternative metoder til rensning af spildevand er økologisk set særdeles acceptable, idet de nærmer